

P O S U D E K

rigorózní práce Mgr. Jaroslava Trunečka na téma
"Věcná břemena s veřejnoprávním prvkem"

Jde o práci v rozsahu 120 stran doplněných seznamem použité literatury a třemi přílohami. Obsah je rozvržen do 12 částí, v nichž vedle úvodu a závěru se pozornost soustřeďuje na tuto problematiku: specifická povaha věcných břemen s veřejnoprávním prvkem, věcná břemena z pohledu historie, stávající právní úprava v energetickém zákoně, obsah smluv o zřízení věcných břemen, náhrada za zřízení věcného břemene, důsledky tzv. unbundlingu, věcná břemena s veřejnoprávním prvkem mimo rámec energetického zákona, přednosti a nevýhody právní úpravy věcných břemen v energetickém zákoně, úvahy de lege ferenda.

Práci s ohledem na její úroveň, svědčící o odborných znalostech a praktických poznatcích autora, má povahu vysoce přínosné odborné studie zasluhující si pozornost i z hlediska úvah de lege ferenda. Legislativa i výkladová praxe se v mnoha směrech pohybuje na rozhraní mezi pojetím zatížení vlastníka nemovitosti ve prospěch distribuční sítě jako veřejnoprávním omezením vlastnického práva na jedné straně a soukromoprávním pojetím v podobě věcných břemen podle ustanovení § 151n až § 151o obč.zák. Toto kolísání má dopady o evidenci takových omezení v katastru nemovitostí, jakož i ve způsobech vzniku a určování náhrady.

Text práce je velmi inspirativní k úvahám pro řešení naléhavé problematiky střetu veřejnoprávního zájmu při budování a provozu zařízení sítě veřejné infrastruktury a ochrany nedotknutelnosti vlastnictví, popřípadě co nejmenšího jeho omezení, které pro zvláštní povahu nemovitostí v důsledku jejich neměnné polohy v terénu jsou v případě naléhavého veřejného zájmu nevyhnutelné.

Na str. 11 autor z hlediska historického pohledu se zmínil o pojmu "knihovni těleso", s nímž pracoval jak obecný zákoník občanský, tak knihovni zákon č. 95/1871 ř.z. Lze kvitovat s potěšením, že i do současné právní úpravy se v určitých náznacích pojetí uvedeného funkčního celku vrací. Je tomu tak podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. c/ stav.zák.č.

183/2006 Sb., podle kterého "se zastavěným stavebním pozemkem rozumí pozemek evidovaný v katastru nemovitostí jako stavební parcela a další pozemkové parcely zpravidla pod společným oplocením, tvořící souvislý celek s obytnými a hospodářskými budovami".

K textu na str. 19, podle kterého "k přechodu vlastnictví k nemovitostem došlo již sepsáním smlouvy a předáním věci" je potřeba namísto dodat, že se počínaje dnem 1.1.1951 podle § 111 obč.zák.č. 141/1950 Sb. prosazoval tzv. konsensuální princip, podle něhož již smlouva sama měla translační účinky, takže nezbytnost převzetí věci nabyvatelem k nabytí vlastnictví převáděné věci již nebylo nezbytným.

Na str. 33 bylo nesprávně citováno ustanovení § 151n odst. 1 druhé věty obč.zák. Jde v ní o to, že "práva odpovídající věcným břemenům jsou spojena buď s vlastnictvím určité nemovitosti (a nikoli "věci"), nebo patří určité osobě". Považoval jsem to za potřebné připomenout, protože v dalším textu má nebo může mít uvedené ustanovení svůj dopad do problematiky oprávnění odpovídající věcnému břemenu spojené s vlastnictvím trafostanice (viz str. 49).

Co se týče drobné stavby, její definici z ustanovení § 55 odst. 2 písm. a/ bývalého stav.zák.č. 50/1976 Sb. současný stavební zákon č. 183/2006 Sb. nepřevzal. Objevila se však v ustanovení § 27 písm. m/ katastrálního zákona v nezměněné podobě. Na povahu určitého stavebního díla jako na drobnou stavbu nelze usuzovat jen na základě kritéria velikosti zastavěné plochy a výšky, aniž by přitom nebyl vzat zřetel k druhému, neméně důležitému předpokladu, může-li taková stavba plnit doplňkovou funkci ke stavbě hlavní či nikoli. Trafostanice nepatří k těmto druhům staveb.

Na str. 52 se autor zmiňuje o složitosti a zdlouhavosti postupu podle zákona o vyvlastnění v případě výstavby zařízení veřejné infrastruktury, není-li vlastník dotčené nemovitosti znám nebo nelze-li jeho pobyt zjistit. V této souvislosti lze využívat ustanovení § 29 obč.zák., možnosti ustanovit opatrov-

níka a s ním věc projednat, náhradu složit do soudní úschovy (§ 185a o.s.ř.).

Poznámka ke str. 54 co se týče oplocení, ani v minulosti nebylo považováno za součást stavby hlavní, ale pouze za její příslušenství.

Pokud jde o požadavek určitosti smlouvy o smlouvě budoucí podle § 50a obč.zák. (str.60), nelze přitom pustit ze zřetele vynutitelnost uzavření konečné smlouvy s využitím ustanovení § 161 odst. 3 o.s.ř. Má-li být pravomocným rozsudkem soudu nahrazen projev vůle jedné smluvní strany, musí odpovídat podstatným obsahovým složkám, na kterých se účastníci shodli při uzavření smlouvy o smlouvě budoucí.

Autor svou práci uzavírá řadou podnětů k budoucím legislativním úpravám na daném úseku, jeho názorům v tomto směru lze přisvědčit.

Práci hodnotím jako vysoce zdařilou, plnou kritických připomínek k danému stavu věcí, jakož i podnětů ke zjednění nápravy. Doporučuji její obhajobu.

15.1.2009

Doc.dr.Jiří Mikeš
